

STAVANGER KOMMUNE

Bymiljø og utbygging

Samferdselsdepartementet
Veg- og trafikksikkerhetsavdelingen
v/Carsten Horn-Hanssen

Dato: 20.08.2016
Saksnummer: 15/00433-17
Journalnummer:
Deres referanse:

Forskrift om lavutslippssone - høringsuttalelse

Viser til deres brev datert 28.06.16 angående høring av forslag til sentral forskrift om lavutslippssone for biler.

Saken er behandlet i Stavanger formannskap i møte 18.08.16. Saksframlegg med kommunens vurderinger og protokoll med vedtak i saken følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Jane Nilsen Aalhus
miljøvernssjef

Vedlegg:

- 1.Saksframlegg til Stavanger formannskap 18.08.16 sak 174/16; Ny sentral forskrift om lavutslippssone for biler – høring
2. Saksprotokoll Stavanger formannskap 18.08.16

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Postadresse
Postboks 8001, 4068 Stavanger
Besøksadresse
Olav Kyrres gate 23

Telefon 04005
postmottak.bmu@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

Saksframlegg

Dato: 02.08.2016
Saksnummer: 15/00433-20
Deres ref.: Deres ref

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
--	----------	-----------	-----------

Stavanger formannskap

18.08.2016

Ny sentral forskrift om lavutslippssone for biler - høring

Forslag til vedtak:

Formannskapet slutter seg til rådmannens vurdering og ber om at den oversendes til Samferdselsdepartementet innen høringsfristen 22.08.16. som kommunens uttalelse

Sammendrag

Denne saken orienterer om forslag til ny sentral forskrift om lavutslippssone for biler som nå er på høring. Lavutslippssone er et virkemiddel for å oppnå reduserte utslipp fra biltrafikk. Formålet med forskriften er å gi nærmere bestemmelser om utforming av kommunale lavutslippssoner.

Rådmannen mener at det er positivt at det nå blir tilrettelagt for lavutslippssone som et virkemiddel for kommunene til bruk i arbeidet for bedre luftkvalitet. Ved neste revisjon av kommunens tiltaksutredning for bedre luftkvalitet vil vi vurdere om lavutslippssone kan være et aktuelt virkemiddel for vår region. Alternativt kan miljødifferensierte bompenger være et godt alternativ dersom det i framtiden blir mulig å differensiere bompengetakstene gjennom AutoPASS-systemet. Miljødifferensierte bompenger må da vurderes i sammenheng med de bompengordninger som gjelder i dag, eller som innføres i forbindelse med Bypakke Nord-Jæren.

1. Bakgrunn for saken

Stavanger kommune har fått på høring forslag til ny sentral forskrift om lavutslippssone for biler. Formålet med forskriften er å gi nærmere bestemmelser om utforming av kommunale lavutslippssoner, jf. brev fra Samferdselsdepartementet til Stavanger kommune m. fl. datert 28.06.16, se vedlegg 1.

Forslag til sentral forskrift om lavutslippssone for biler sees i sammenheng med Stortingets og kommunenes ønske om ytterligere virkemidler for å bedre den lokale luftkvaliteten, jf. Stortingets lovvedtak 55 (2015-2016) datert 3. mai 2016:

I lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (vegtrafikkloven) gjøres følgende endring: § 13 nytt åttende ledd skal lyde:

Med samtykke fra departementet kan en kommune for å begrense miljøulemper fra vegtrafikken innføre lavutslippssone i et fastsatt område. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om plikt til å medbringe dokumentasjon av kjøretøyets utslippsnivå, rett til å kreve opplyst og å lagre kjøretøyinformasjon og informasjon om eier og bruker mv. til bruk i betalings- og kontrollsammenheng, herunder rett til å kreve bruk av elektronisk enhet om bord i motorvogn for elektronisk identifikasjon. Departementet kan gi bestemmelser om gebyr for kjøring i sonen, tilleggsgebyr for brudd på bestemmelsene, og bestemmelser om håndheving og bruk av inntekt av ordningen.

2. Lavutslippssone som virkemiddel for bedre luftkvalitet

Departementet mener lovvedtaket tilsier at det må etableres en forskrift. Forskriftsforslaget skal gi rammeverket for å innføre, administrere, kontrollere og håndheve kommunale/lokale lavutslippssoner som etableres for å forbedre luftkvaliteten i et område utsatt for lokal luftforurensning fra biler.

Forslaget sees i sammenheng med grunnlovens paragraf 112 om at enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til forurensningsloven og forurensningsforskriften del 3 om lokal luftkvalitet, der det er fastsatt grenseverdier for lokal luftkvalitet.

Forslag til forskrift om lavutslippssone for biler begrenser seg til å omfatte dieserbiler og til utslipp som reguleres av avgass- / eurostandardene (som normalt fremgår av motorvognregisteret). Departementet begrunner dette med å vise til at det er dieseldrevne biler som står for det vesentligste av NO₂- og PM_{2,5}-utslippet fra biler, og at det er slike utslipp som utgjør de største helseutfordringene lokalt. Det henvises blant annet til Bergen og Oslo som i flere år har overskredet grensen for utslipp av NO₂.

3. Rådmannens vurdering

Det er positivt at det nå blir tilrettelagt for lavutslippssone som et virkemiddel for kommunene til bruk i arbeidet for bedre luftkvalitet. Lokal luftkvalitet er et viktig område i kommunenes miljø- og helsearbeid. Gjennom forskriften tilrettelegges det for et nytt virkemiddel for kommunene for å redusere den lokale luftforurensningen, spesielt nivåene av NO₂.

Innføring av lavutslippssone betinger at kommunen kan dokumentere omfang og utbredelse av miljøproblemer fra biler som bruker diesel eller biodiesel. Med utgangspunkt i Norsk institutt for luftforskning (NILU) sine beregninger for Stavangerregionen, er det for Stavanger tiltak rettet mot støv, som er prioritert i vår gjeldende tiltaksutredning, og ikke mot NO₂. Stavanger kommune har nylig gjort politisk vedtak om å søke samtykke fra Vegdirektoratet om innføring av forskrift som gir kommunen mulighet til å ta i bruk piggdekkgebyr, jf. sak 110/16 «Luftkvalitet i Stavanger – årsrapport 2015 og forslag til tiltak» behandlet av Stavanger formannskap 28.04.16.

Rådmannen synes imidlertid det er positivt at det nå blir tilrettelagt for lavutslippssone som et nytt virkemiddel som kommunene kan ta i bruk for å redusere lokal luftforurensing. Ved neste revisjon av vår tiltaksutredning vil vi vurdere om lavutslippssone kan være et aktuelt virkemiddel for vår region. Alternativt kan miljødifferensierte bompenger være et godt alternativ dersom det i framtiden blir mulig å differensiere bompengestekene gjennom AutoPASS-systemet. Vi deler Veidirektoratets syn om at miljødifferensierte bompenger kan ha større effekt, blant annet på grunn av forventet større avvisningseffekt, dvs. at færre velger å kjøre når man må betale for hver gang man passerer sone-grensen, sammenlignet med lavutslippssone der man gjerne betaler for en periode og da kan kjøre ubegrenset i den perioden uten ekstra kostnad.

Hvis kommunen vil gå for miljødifferensierte bompenger må kommunen imidlertid undersøke om dette kan bli en del av dagens eller Bypakke Nord-Jærens bompengedordning. Bypakke Nord-Jæren har i dag ikke lagt slike prinsipper til grunn. Miljødifferensierte bompenger må i så fall vurderes i forbindelse med senere endringer av denne.

Det er positivt at kommunen gis rett til selv å fastsette størrelsen på gebyret for å kjøre i lavutslippssonen (med føring om at gebyret skal differensieres ut fra euroklasse og vekt), og at inntektene fra gebyret tilfaller kommunen til bruk på kollektivtransport-, trafikksikkerhets- og miljøtiltak.

Når det gjelder tilleggsgebyret som kan ilegges når gebyr ikke er betalt, så heter det i forslaget til forskrift, jf. §10 i vedlegg 2, at størrelsen på dette ikke kan overstige gebyret for å kjøre 30 dager i lavutslippssonen. Vi vil gjerne påpeke viktigheten av at tilleggsgebyret ikke blir satt for lavt, for å sikre at det har tilstrekkelig forebyggende effekt. I kommentarene til forskriften er det skissert et gebyr på kr 275 for å kjøre 30 dager i lavutslippssonen for biler under 3,5 tonn i euroklasse 6. Et tilleggsgebyr på 275 kr synes relativt lavt og anbefales satt høyere for å ha en større preventiv effekt.

4. Konklusjon

Saken legges fram med følgende forslag til vedtak:
Formannskapet slutter seg til rådmannens vurdering og ber om at den oversendes til Samferdselsdepartementet innen høringsfristen 22.08.16. som kommunens uttalelse.

Per Kristian Vareide
rådmann

Anita Wirak
fungerende direktør BMU

Jane Nilsen Aalhus
miljøvernssjef

Imme Dirks Eskeland
saksbehandler

Vedlegg:
Forslag om sentral forskrift om lavutslippssone for biler - høring.pdf
Utkast til sentral forskrift om lavutslippssone for biler.pdf

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Saksprotokoll

Politisk sekretariat

Postadr.: Postboks 8001, 4068 STAVANGER
Besøksadr.: Øvre Kleivegate 15
Telefon: +47 51507090
E-post: politisk.sekretariat@stavanger.kommune.no
<http://www.stavanger.kommune.no>
Org.nr. 964965226

SAKSBEHANDLER	ARKIVSAK	ARKIVNR.	DATO
Imme Dirks Eskeland	15/00433		dato

Utvalg: Stavanger formannskap
Møtedato: 18.08.2016
Sak: 174/16

Ny sentral forskrift om lavutslippssone for biler - høring

Resultat: På sakslisten

Arkivsak: 15/00433
Stavanger formannskap har behandlet saken i møte 18.08.2016 sak 174/16

Møtebehandling

Christian Wedler (FrP) fremmet følgende alternative forslag:

«FrP går i mot saken.»

Votering

Rådmannens forslag ble vedtatt med 16 stemmer (H, Ap, V, KrF, SV, MDG, Sp)

FrP's alternative forslag fikk 3 stemmer (FrP, FNB)

Formannskapets flertallsvedtak

Formannskapet slutter seg til rådmannens vurdering og ber om at den oversendes til Samferdselsdepartementet innen høringsfristen 22.08.16. som kommunens uttalelse

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.